Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΥΓΑΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΟΠΟΥΛΑΣ

Ἡ φιλολογική σελὶς τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας, ποιητοῦ κ. Μιλτ. Μαλακάση, ἡ δημοσιευθεῖσα στὸ Χριστουγεννιάτικο φύλλο μὲ τὸν τίτλο «Ἕνα γεῦμα τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων», ἡ προκαλέσασα τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀμόλα» ἀπάντησιν τοῦ διαπρεποῦς λογοτέχνου καὶ ἱστορικοῦ κ. Γιάννη Βλαχογιάννη, καὶ γενομένη αἰτία τόσου φιλολογικοῦ θορύβου, ἐξακολουθεῖ, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μας δυστυχῶς, νὰ προκαλῇ σχόλια καὶ ἀπαντήσεις. Εἰς τὰ γραφέντα εἰς τὴν σελίδα αὐτὴν τοῦ κ. Μαλακάση, ἀπαντᾶ σήμερον διὰ τῆς κατωτέρω ἐπιστολῆς του, ὁ γνωστὸς λογογράφος κ. Κώστας Πασαγιάνης:

Κύριε Διευθυντὰ τοῦ «Μπουκέτου»,

Μόλις σήμερα ἐδιάβασα εἰς τὸ Χριστουγεννιατικο τεῦχος τοῦ «Μπουκέτου» σας ἕνα πεζογράφημα τοῦ κ. Μ. Μαλαχάση μὲ τὸν τίτλο «*Ἕνα γεῦμα κλπ.*», ὅπου ἀναφέρεται καὶ τ' ὄνομά μου ὅτι δῆθεν συνέφαγα μιὰ *κλεμένη γαλοπούλα* μαζὶ μὲ τοὺς διηγηματογράφους Παπαδιαμάντη, Καρκαβίτσα κλπ.

Λυποῦμαι πολὺ ὅτι ὁ κ. Μαλακάσης, παρασυρμένος ἀπὸ τὴν ἀχαλίνωτη ποιητική του φαντασία, λησμόνησε ὅτι ξέμεινα πίσω ἀπὸ τοὺς ἀλησμόνητους μεγάλους μας λογοτέχνες Παπαδιαμάντη καὶ Καρκαβίτσα —στὴ ζωὴ καὶ βρίσκομαι τώρα στὴ δυσάρεστη θέση νὰ βεβαιώσω ὅτι ποτὲ δὲν συνέβη πραγματικὰ τὸ παραμύθι τῆς κλεμένης γαλοπούλας.

Εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς στὸ τέλος μιὰ ἀνακρίβεια καὶ μιὰ διαστροφή.

Ἂν εἶταν στὴ ζωὴ ὁ Καρκαβίτσας καὶ ὁ Παπαδιαμάντης τὰ ἴδια θὰ ἐβεβαίωναν.

Μὲ φιλία

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΗΘΕΙΑΣ

Κάποτε ὁ περίφημος Γάλλος μυθιστοριογράφος Φλωμπὲρ ἐπῆγε νὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι του σὲ μιὰ ἐξοχὴ τῆς Νορμανδίας. Κατὰ τὴν ἐκεῖ διαμονή του, γνώρισε καὶ τοὺς δύο ταχυδρομικοὺς διανομεῖς τοῦ χωριοῦ. Μιὰ μέρα, λοιπόν, ἐνῶ ὁ συγγραφεὺς τῆς «Κυρίας Μποβαρὺ» συζητοῦσε μὲ τὸν ἕνα ἀπ' τοὺς ταχυδρόμους, ὁ συνομιλητής του τοῦ εἶπεν ὅτι, ἐπὶ πενῆντα χρόνια ποὺ ἐξασκοῦσε τὸ ἐπάγγελμά του, περπατοῦσε εἴκοσι χιλιόμετρα τὴν ἡμέρα.

—Πενῆντα χρόνια! εἶπε μὲ ἀπορία ὁ Φλωμπὲρ. Καὶ δὲν ἔχεις πάρει ποτέ σου ἄδεια;

—Ὤ, πῶς! Κάθε χρόνο παίρνω δεκαπέντε ἡμερῶν ἄδεια, τοῦ ἀπάντησε ὁ ταχυδρόμος.

—Καὶ θὰ χρησιμοποιῆς, βέβαια, τὴν ἄδειά σου γιὰ νὰ ξεκουράζεσαι κάπως ἀπὸ τοὺς τόσους δρόμους ποὺ κάνεις;

—Ἄ ὄχι, διαμαρτυρήθηκε ὁ ἀγαθὸς Νορμανδός. Τὸ καθησιό μοῦ εἶνε πολὺ βαρετό. Κι' ἐπειδὴ δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο νὰ κάνω τὶς ἡμέρες τῆς ἀδείας μου, πηγαίνω μαζὺ μὲ τὸν ἄλλον γραμματοκομιστή!...

Καὶ ὁ Φλωμπὲρ ἔμεινε ἄναυδος...

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Μέγ. Ἀλέξανδρος στοὺς Δελφούς. Τὸ πεῖσμα τῆς ἱερείας. Διὰ τῆς βίας. Τὰ ἱκανοποιητικὰ της λόγια. Ἡ μεγαλείτερη χαρὰ τῆς ζωῆς του. Ἡ γυναῖκα τοῦ Σωκράτους. Πάνω στὸ θυμό της. Ὅπως κι' ἡ κότα!... Ἡ καταγωγὴ τοῦ Κικέρωνος. Μιὰ ἀποστομωτικὴ ἀπάντησις. Ὁ φόρος τοῦ πνεύματος.

Ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος πῆγε κάποτε στοὺς Δελφοὺς γιὰ νὰ συμβουλειτῆ τὸ ἐκεῖ μαντεῖο, ἡ ἱέρεια ποὺ ἦταν ἐπιτετραμμένη νὰ δίνη τοὺς χρησμούς, ἀρνιόταν ν' ἀνεβῆ πάνω στὸν προφητικὸ τρίποδα.

Τότε ὁ Ἀλέξανδρος ὠργίστηκε, τὴν ἄρπαξε ἀπ' τὸ χέρι καὶ θέλησε νὰ τὴν ἐξαναγκάση νὰ καθήσῃ στὸν τρίποδα διὰ τῆς βίας.

—Ὦ παιδί μου, τοῦ φώναξε ἡ ἱέρεια, ποιὸς μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ στὴ δύναμί σου τὴ μεγάλη καὶ ἀκατάβλητη!...

—Μοῦ ἀρκεῖ αὐτὸς ὁ χρησμός, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος γεμάτος ὑπερηφάνεια. Δὲν θέλω περισσότερα...

Καὶ ἔφυγε ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὰ λόγια τῆς ἱερείας.

* * *

Ὁ Κάρολος ὁ 5ος ἔτυχε νὰ λάβῃ μέρος κάποτε στὴν πολιορκία μιᾶς πόλεως καὶ νὰ ἐκτεθῆ πολὺ στὸ ἐχθρικὸ πῦρ.

Οἱ ἀξιωματικοί του τότε ἄρχισαν νὰ τὸν παρακαλοῦν νὰ ἀποσυρθῆ, γιὰ νὰ μὴν πάθῃ τίποτε, ἀλλ' αὐτὸς ἀρνήθηκε λέγοντας:

—Καὶ ποιὸς βασιλιᾶς ποτὲ σκοτώθηκε ἀπὸ ὀβίδα;...

* * *

Ὅταν ἐρώτησαν κάποτε τὸν Γάλλο στρατηγὸ Βιλλὰρ ποιὰ ἦταν ἡ μεγαλείτερη χαρὰ τῆς ζωῆς του, ἀπάντησε:

—Δυὸ μεγάλες χαρὲς αἰσθάνθηκα στὴ ζωή μου. Τὴν μιὰ ὅταν πῆρα τὸ πρῶτο βραβεῖο στὸ σχολεῖο καὶ τὴν ἄλλη ὅταν κέρδισα τὴν πρώτη μάχη!...

* * *

Ἡ Ξανθίππη, ἡ γυναῖκα τοῦ Σωκράτη, ἦταν, ὡς γνωστόν, πολὺ δύστροπη. Μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ σύζυγός της δειπνοῦσε μὲ κάποιον φίλο του, θύμωσε τόσο πολύ, ὥστε ἀπάνω στὴν παραφορά της ἀναποδογύρισε τὸ τραπέζι κι' ἔχυσε τὰ φαγητά.

Ὁ ξένος θεώρησε τὴ συμπεριφορά της ὡς σημεῖο περιφρονήσεως καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ ὁ Σωκράτης τὸν ἐκράτησε λέγοντας:

—Τὴν περασμένη βδομάδα, ἐνῶ τρώγαμε στὸ σπίτι σου, πήδησε μιὰ κότα καὶ μᾶς ἔκανε ἄνω-κάτω. Ἐμεῖς ὅμως, ἀντὶ νὰ ὀργισθοῦμε, γελάσαμε μ' ὅλη μας τὴν καρδιά. Καὶ τώρα ποὺ συμβαίνει τὸ ἴδιο, γιατί στενοχωριέσαι;

* * *

Ὁ Κικέρων κατήγετο ἀπὸ ἀγροικικὴ οἰκογένεια καὶ εἶχε ἄσημον πατέρα. Γι' αὐτὸ ὁ πολιτικός του ἀντίπαλος Μέτελλος Νέπως, κάθε φορὰ ποὺ μιλοῦσε στὴ γερουσία, θέλοντας νὰ τὸν ταπεινώσῃ, τοῦ ἔλεγε:

—Καὶ ποιὸς εἶνε ὁ πατέρας σου;

Ἐξ ἄλλου ὅμως ἦταν γνωστὸ σ' ὅλη τὴ Ρώμη, ὅτι ἡ μητέρα τοῦ Νέπωτος εἶχε ἀρκετὰ σκάνδαλα στὴν αἰσθηματική της ζωή. Μιὰ φορὰ λοιπὸν ποὺ ὁ γιός της ἀπέτεινε τὴ συνηθισμένη του ἐρώτησι στὸν Κικέρωνα, ὁ διάσημος ρήτωρ τὸν κατεκεραύνωσε ὡς ἑξῆς:

—Τὸν πατέρα μου τὸν ξέρει ὅλος ὁ κόσμος. Θὰ μποροῦσες ὅμως νὰ βεβαιώσῃς κι' ἐσὺ μὲ θετικότητα ποιός εἶνε ὁ δικός σου πατέρας;

Κόκκαλο ὁ Νέπως.

* * *

Κάποιος ἀνώητος καὶ γελοῖος ἐρώτεινε κάποτε στὸν Μ. Ναπολέοντα νὰ βάλῃ φόρο στὸ πνεῦμα.

—Ὅλοι οἱ ἱστορικοί σας, πρόσθετε, θὰ σπεύσουν νὰ πληρώσουν, γιατί κανένας δὲν θὰ θελήσῃ νὰ θεωρηθῆ μωρός.

—Τὸ λέτε αὐτό, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ναπολέον, γιατί εἴσαστε βέβαιος ὅτι θ' ἀπαλλαγῆτε ἀπ' αὐτὴ τὴ φορολογία.

Καὶ ὁ μωρὸς δὲν ἐπέμεινε...

* * *

Σὲ κάποια ἐπιθεώρησι τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων ὁ περίφημος Ἄγγλος στρατηγὸς Μάλμπορο σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα γενναῖο Γάλλο γρεναδιέρο καὶ δείχνοντάς τον εἶπε:

—Ἂν ὁ βασιλιᾶς τῆς Γαλλίας εἶχε ἑκατὸ χιλιάδες σὰν αὐτόν, θὰταν πιὸ τυχερὸς στὸν πόλεμο.

—Δὲν λείπουν ἡ ἑκατὸ χιλιάδες σὰν ἐμένα, ἀποκρίθηκε ἑτοιμότατα ὁ γρεναδιέρος. Λείπει ἕνας ἄντρας σὰν ἐσᾶς!

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ὁ περίφημος Ἄγγλος μυθιστοριογράφος Κάρολος Δίκενς.

μοσιογράφοι καὶ ἔμποροι ἀτεφασίσαμεν νὰ σχηματίσωμεν Κομιτάτον τῶν Ἀτόκρεων καὶ ἐξελέξαμεν ὡς πρόεδρόν μας τὸν Φρεαρίτην, ὁ ὁποῖος ἐπῆρε τὸ ζήτημα λίαν σοβαρῶς, ἀνέλαβεν αὐτὸς ὅλην τὴν ἐξουσίαν εἰς χεῖρας του, ὁ δὲ Σουρῆς, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ αὐτὸς μέλος τοῦ Κομιτάτου, ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν «Ρωμιὸν» τὸ ἀκόλουθον δίστιχον:

«Ὁ Φρεαρίτης ἔβγαλε αὐτὸ τὸ μανιφέστο,
Εἷς τύραννος, εἷς ἀρχηγὸς τῶν μασκαράδων ἔστω.»

Ἐστήσαμεν λοιπὸν εἰς τὴν ταράτσαν τὴν εὑρισκομένην ἐπὶ τοῦ ζαχαροπλαστείου τοῦ «Κοραῆ» ἕνα καλλιτεχνικὸν παράπτημα τοῦ ἀποίου τὸ σχέδιον εἶχεν ἐκτελέσει ὁ Θέμος Ἄννινος, κάτω δὲ ἀπὸ αὐτὸ ἐπέρασαν ἡ πρῶτες καλλιτεχνικὲς ὁμάδες τῶν μασκαράδων, ποὺ εἶδαν αἱ Ἀθῆναι, ἡ συνηθισμένες εἰς τὴν ἱστορικὴ γκαμήλα καὶ τὸ γαϊτανάκι.

Ἡ διασκεδαστικὲς ἐκεῖνες ἡμέρες ἦσαν ἡ τελευταῖες ποὺ εἶδαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Φρεαρίτην. Ἔπειτα ἐκλείσθη πάλιν εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ μίαν ἡμέραν ἀνηγγέλθη ὁ θάνατός του. Οἱ παλαιοὶ μαθηταί του ἠκολούθησαν τὴν κηδείαν του. Τὸ σπίτι του ἐπωλήθη καὶ κανεὶς σήμερα δὲν γνωρίζει ὅτι ἐκεῖ ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ